

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки

Схвалено та затверджено на засіданні
науково-методичної ради факультету
протокол №1 від 30.09.2021

ЗАТВЕРДЖУЮ:
декан факультету
інформаційних технологій та економіки

Тетяна Штерма

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Макроекономіка»

обов'язкова навчальна дисципліна

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування

(назва програми)

Спеціальність 071 облік і оподаткування, 072 фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 управління та адміністрування

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет інформаційних технологій та економіки

Мова навчання українська

Розробник: Кускова Валентина Григорівна, старший викладач кафедри обліку та оподаткування.

Профайл викладача (-ів) <https://www.bukuniver.site/university/faculties/ite-faculty/>
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про

викладача (-ів))

Контактний тел.: 0372513283

E-mail: Valentynakuskova@ukr.net

Консультації четвер з 10.00 до 16.00.

1.Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Макроекономіка досліджує національну економіку як єдиний організм, з позицій можливостей реалізації основних цілей економічного розвитку суспільства та є теоретичною основою розробки економічної політики держави. Ця галузь економічного знання вивчає ефективність функціонування механізмів економічної системи. Особливу увагу макроекономіка приділяє вивченню впливу стабілізаційної політики на поведінку економічних суб'єктів, а відтак – на результативність національної економіки. Розгляд проблем макроекономіки розпочинається з аналізу її предмета, об'єкта та методології, а також ознайомлення із схемою кругопотоку, яка відтворює механізм взаємодії економічних суб'єктів. У курсі з'ясовується суть основних макроекономічних показників – валового внутрішнього продукту, рівнів безробіття і цін. Розкриваються проблеми виробництва і розподілу національного продукту, його споживання і зростання. Оскільки ринкова економіка – це єдність фізичної і монетарної економіки, тому аналізуються основні категорії монетарної економіки – гроші, процентні ставки і валютні курси.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни «Макроекономіка» є формування системи знань з теоретичної макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки.

Основні завдання навчальної дисципліни «Макроекономіка»:

*вивчення теорії макроекономічної науки, розкриття об'єкта предмета і методу, висвітлення основних макроекономічних показників та індикаторів макроекономічного розвитку;

*огляд базових моделей рівноваги;

*розкриття механізму складових макроекономічної політики: фіскальної, монетарної, зовнішньоекономічної, соціальної;

*набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави.

3. Пререквізити: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Бухгалтерський облік»

4. Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ЗК02 - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК03 - здатність працювати як у команді, так і самостійно;

ЗК04 – здатність формувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01 - засвоїти поняття, категорії та інструментарій макроекономіки;

СК02 - розуміти механізм функціонування національної економіки;

СК03 - знати методикку і вміти обчислювати основні макроекономічні показники;

СК04 - розуміти і пояснювати впливи заходів стабілізаційної політики на розвиток національної економіки.

Програмні результати навчання:

ПР01 - аналізувати конкретні макроекономічні ситуації;

ПР02 - обчислювати основні макроекономічні показники;

ПР03 - будувати графічні моделі макроекономічної рівноваги;

ПР04 - застосовувати знання макроекономічних теорій та моделей до аналізу сучасної економічної політики;

ПР05 - проводити аналіз кризових явищ, інфляційних процесів, масштабів безробіття та шляхів їх зменшення;

ПР06 - аналізувати можливості економічного зростання і використання інноваційної моделі економічного розвитку

5. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Тема заняття	Обсяг занять, год									
	Всього		Лекції		Практ. заняття		Самост. робота		Індивідуальні навчально-дослідні завдання, год	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна	Денна	Заочна
Модуль 1 Національний ринок та його рівновага										
Макроекономіка як наука	12		1	1	1	-	8	11	2	1
Макроекономічні показники в системі національних рахунків	14		1	1	1	-	11	11	1	1
Ринок праці	14		1	1	1	-	11	12	1	2

Товарний ринок	16		1	1	1	-	13	13	2	2
Грошовий ринок	15		1	1	1	-	11	12	2	2
Інфляційний механізм	15		1	1	1	-	11	12	2	2
<i>Модуль 2 Механізм макроекономічної політики</i>										
Споживання домогосподарств	14		1	-	1	-	10	12	2	2
Приватні інвестиції	14		1	-	1	-	10	12	2	2
Сукупні витрати і ВВП	15		1	-	1	-	11	14	2	2
Економічна динаміка	15		1	-	1	-	11	14	2	2
Держава в системі макроекономічного регулювання	16		1	-	1	-	12	14	2	2
Зовнішньоекономічна діяльність	16		1	-	1	-	12	14	2	2

6. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “МАКРОЕКОНОМІКА”

№ п/п	Зміст програми по темах	Обсяг навчальних годин				Поточ. контроль	Основні вимоги до знань, умінь з даних тем
		Лек.	Практ.	Сам.	Інд. завб.		
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Модуль 1 Національний ринок та його рівновага</i>							
1.	Макроекономіка як наука	1	1	8	2		Знати – макроекономіка – об’єкт макроекономіки – макроекономічна модель – предмет макроекономіки – макроекономічна політика – стабілізаційна політика – макроекономічна стабільність – філософія макроекономіки – макроекономічний аналіз – функції макроекономіки
2.	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	1	1	11	1		Знати – валовий національний продукт (ВНП) – природна норма безробіття – видатковий, – повна зайнятість – інфлювання та – дефлятор ВВП

	Система національних рахунків.					Інд. опит., розв'язування задач	розподільний і виробничий методи обчислення ВВП	дефлювання
	Розрахунок ВВП					Інд. опит., розв'язування задач	– державні закупівлі товарів і послуг – додана вартість – економічна територія країни – інвестиційні видатки – кінцеві товари і послуги – національний дохід (НД), національні рахунки – номінальний, природний, реальний ВВП – резиденти країни – споживчі видатки – чистий внутрішній продукт (ЧВП)	– платіжний баланс – рахунок капіталу і фінансів – баланс товарів і послуг – баланс поточного рахунку – поточний рахунок – статистичні розбіжності – резервні активи, монетарне золото – баланс офіційних розрахунків, активний платіжний баланс – підсумковий платіжний баланс
3.	Ринок праці	1	1	11	1		Знати	– дефляція
	Зайнятість та безробіття. Механізми функціонування ринку праці					Інд. опит., розв'язування задач	– безробіття, – втрата роботи – діловий цикл – економічні коливання – закон Оукена – інфляція	– балансована інфляція – класична інфляція – інерційна інфляція – інфляція витрат – інфляція попиту – кількісна теорія грошей
4.	Товарний ринок	1	1	13	1		– ефект Пігу – ефект храповика – збурення сукупного попиту	– крива сукупної пропозиції – модель AD-AS – нецінові чинники сукупного попиту
	Сукупний попит та пропозиція					Інд. опит., розв'язування задач	– збурення сукупної пропозиції – кейнсіанський відрізок кривої AS – класичний відрізок кривої AS	– перегріта економіка – проміжний відрізок кривої AS – стагфляція – сукупна пропозиція
	Рівновага сукупного попиту та пропозиції						– крива довгострокової сукупної пропозиції – крива сукупного попиту	– сукупний попит – цінові чинники сукупного попиту
5.	Грошовий ринок	1	1	11	2		– активи банку – баланс банку – грошова база – коефіцієнт депонування	– незалежність центрального банку – норма резервування

	Рівновага на грошовому ринку					Інд. опит., розв'язування задач	<ul style="list-style-type: none"> – грошей – коефіцієнт фактичного резервування – депозитів – комерційні банки – мультиплікатор грошової бази, або – повний грошовий мультиплікатор – надлишкові резерви 	<ul style="list-style-type: none"> – облікова ставка – обов'язкові резерви – операції на відкритому ринку – пасиви банку – простий депозитний мультиплікатор – фактичні резерви – часткове резервування депозитів – чеківі вклади
6.	Інфляційний механізм	1	1	11	2		<ul style="list-style-type: none"> – інфляція – дефляція – балансована інфляція; – класична інфляція – інерційна інфляція – інфляція витрат – інфляція попиту – кількісна теорія грошей 	<ul style="list-style-type: none"> – економічні коливання – безробіття,
	Інфляція та безробіття					Інд. опит., розв'язування задач		
Модульна контрольна робота №1			2					

1	2	3	4	5	6	7	8
Модуль 2 Механізм макроекономічної політики							
7.	Споживання домогосподарств	1	1	10	2		<ul style="list-style-type: none"> – бюджетна пряма – виробнича функція – виробнича функція Коба-Дугласа – гранична схильність до заощадження (MPS) – гранична схильність до споживання (MPC) – граничний продукт капіталу – граничний продукт праці
	Доходи домогосподарств. Кейнсіанська функція споживання					Інд. опит., розв'язування задач	<ul style="list-style-type: none"> – кейнсіанська функція споживання – заощадження зростаюча віддача від масштабу – функція заощадження – функція споживання ціна фактора – гіпотеза життєвого циклу – гіпотеза постійного доходу
8.	Приватні інвестиції	1	1	10	2		<ul style="list-style-type: none"> – інвестиції в житлове будівництво – інвестиції в основний капітал – інвестиційний процес – моральний ризик – національні заощадження – неокласична модель інвестицій
	Інвестиційні функції						<ul style="list-style-type: none"> – несприятливий вибір – постійний дохід – рівень інвестування – строк окупності проекту – тимчасовий дохід – функція інвестицій – чиста поточна вартість
9.	Сукупні витрати і ВВП	1	1	11	2		<ul style="list-style-type: none"> – „кейнсіанський хрест” – мультиплікатор податків – підхід „видатки – обсяг виробництва” – підхід „витікання-ін'єкції” – повний мультиплікатор – похідні інвестиції – простий мультиплікатор
	Модель мультиплікатора					Інд. опит., розв'язування задач	<ul style="list-style-type: none"> – інфляційний розрив – мультиплікатор видатків – рецесійний розрив – рівноважний ВВП – сукупні видатки – фактичні інвестиції
10.	Економічна динаміка	1	1	11	2		<ul style="list-style-type: none"> – демографічний вибух
							<ul style="list-style-type: none"> – модель Солоу – населення

							<ul style="list-style-type: none"> - демографічний перехід - економічне зростання - ефективність праці - залишок Солоу - золоте правило накопичення капіталу - зріле суспільство - капіталомісткий технічний прогрес - капіталоощадний технічний прогрес - коефіцієнт народжуваності - коефіцієнт природного приросту 	<ul style="list-style-type: none"> - коефіцієнт смертності - накопичення капіталу - стаціонарна амортизація - стаціонарне споживання - стаціонарний обсяг капіталу - стаціонарний обсяг продукції - сукупна продуктивність факторів - традиційне до індустріальне суспільство - трудомісткий технічний прогрес
	Теорії економічного зростання				Інд. опит., розв'язування задач			

1	2	3	4	5	6	7	8
11.	Держава в системі макроекономічного регулювання	1	1	12	2		<ul style="list-style-type: none"> - Економічні функції держави, - Методи та інструменти державного регулювання
	Економічні функції держави. Економічна політика					Інд. опит., розв'язування задач	<ul style="list-style-type: none"> - економічна політика - вмонтований стабілізатор” - адміністративний період <ul style="list-style-type: none"> - ефект витіснення - зовнішній лаг - капіталізація боргу - конверсія боргу - концепція функціональних фінансів
	Механізм фіскальної політики					Інд. опит., розв'язування задач	<ul style="list-style-type: none"> - активна економічна політика - внутрішній борг - внутрішній лаг - державний борг - монетизація дефіциту - непослідовність політики - пасивна економічна політика - правила монетарної політики - правила фіскальної політики - реструктуризація боргу - державні видатки - дискреційна фіскальна політика <ul style="list-style-type: none"> - криза зовнішньої заборгованості - структурний дефіцит - усвідомлюваний період - фактичний дефіцит бюджету - фіскальна політика - циклічний дефіцит - циклічно збалансований бюджет - щорічно збалансований бюджет
12.	Зовнішньоекономічна діяльність	1	1	12	2		<ul style="list-style-type: none"> - вивізні мито - вигоди від зовнішньої торгівлі
	Зовнішньоторговельна політика.					Інд. опит., розв'язування задач	<ul style="list-style-type: none"> - гранична схильність до імпорту - демпінг - захисне мито - зовнішня торгівля - квота - компенсаційне мито <ul style="list-style-type: none"> - крива попиту на імпорт - крива пропозиції експорту - лібералізація торгівлі - немитні бар'єри - правило розподілу вигід - протекціонізм - світова ціна - фіскальне мито
Модульна контрольна робота №2			2				
ВСЬОГО		11	15	133	2	1	
		180					

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Визначте місце макроекономіки в системі економічних наук.
2. Покажіть взаємозв'язок мікро- та макроекономічних процесів.
3. Охарактеризуйте предмет макроекономіки. Визначте переваги і недоліки макроекономічного аналізу.
4. Охарактеризуйте функції макроекономіки
5. Поясніть сутність структури економіки та макроекономічних пропорцій.
6. Охарактеризуйте основні напрямки макроекономічної теорії.
7. Розкрийте основні принципи системи національних рахунків.
8. Розкрийте методи обчислення ВВП за витратами та за доходами.
9. Охарактеризуйте номінальні і реальні макроекономічні показники.
10. Проаналізуйте основні недоліки макроекономічних показників.
11. Розкрийте суть, причини та структуру економічного циклу.
12. Охарактеризуйте види циклів. Розкрийте принципи та індикатори циклічних коливань.
13. Розкрийте місце і роль теорії зайнятості в сучасній макроекономічній теорії.
14. Охарактеризуйте типи, види і форми безробіття.
15. Покажіть взаємозв'язок безробіття і динаміки ВВП. Охарактеризуйте дію закону Оукена.
16. Розкрийте основні принципи здійснення державної політики зайнятості.
17. Визначте зміст, причини і механізми інфляції.
18. Охарактеризуйте соціально-економічні наслідки інфляції.
19. Розкрийте основні принципи і напрямки антиінфляційної політики держави.
20. Розкрийте зміст та нецінові чинники сукупного попиту.
21. Розкрийте зміст та нецінові чинники сукупної пропозиції.
22. Розкрийте модель макроекономічної рівноваги $AD - AS$ та її механізм на окремих відрізках AS .
23. Охарактеризуйте рівноважний ВВП в умовах повної і неповної зайнятості.
24. Охарактеризуйте споживання як функцію доходу. Проаналізуйте фактори споживання.
25. Охарактеризуйте заощадження як функцію доходу. Проаналізуйте фактори заощадження.

26. Охарактеризуйте інвестиції та фактори інвестування
27. Проаналізуйте причини нестабільності інвестицій
28. Розкрийте сутність сукупних видатків та рівноважного рівня національного виробництва.
29. Охарактеризуйте підхід "видатки - обсяг виробництва"
30. Охарактеризуйте підхід "витікання – ін'єкції".
31. Поясніть сутність інфляційного та рецесійного розривів.
32. Проаналізуйте слабкі сторони ринкової економіки та необхідність державного регулювання.
33. Розкрийте основні принципи державного регулювання економіки.
34. Проаналізуйте кейнсіанський механізм державного впливу на економіку
35. Розкрийте неокласичний механізм макроекономічного регулювання.
36. Розкрийте сутність та інструменти монетаристського підходу до регулювання економіки.
37. Розкрийте теоретичні аспекти фіскальної політики.
38. Охарактеризуйте дискреційну фіскальну політику.
39. Розкрийте зміст та механізм недискреційної фіскальної політики.
40. Розкрийте роль податків, бюджету в механізмі фіскальної політики.
41. Охарактеризуйте взаємозв'язок фіскальної політики і пропозиції. Розкрийте зміст кривої Лаффера.
42. Охарактеризуйте основні принципи бюджетної політики.
43. Охарактеризуйте дефіцит бюджету та державний борг.
44. Розкрийте зміст та роль грошових агрегатів.
45. Охарактеризуйте попит на гроші на макрорівні
46. Охарактеризуйте суть та структуру банківської системи.
47. Охарактеризуйте роль банківської системи в пропозиції грошей.
48. Розкрийте особливості використання інструментів регулювання грошової пропозиції.
49. Охарактеризуйте проблеми нерівності в розподілі доходів. З'ясуйте зміст кривої Лоренца.
50. Охарактеризуйте основні інструменти соціального захисту населення.
51. Охарактеризуйте світове господарство та міжнародний поділ праці
52. Охарактеризуйте основні теорії міжнародної торгівлі.

53. Розкрийте зміст платіжного балансу його структуру та методи регулювання.
54. Визначте номінальні та реальні обмінні курси та рівновагу на валютному ринку.
55. Визначте основні інструменти регулювання зовнішньої торгівлі.
56. Визначте основні принципи соціальної політики держави.
57. Розкрийте зміст економічного зростання та назвіть його типи.
58. Поясніть сутність основних теорій економічного зростання.
59. Охарактеризуйте основні чинники сучасного економічного зростання.
60. Охарактеризуйте передумови економічного зростання в Україні.

8. КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „МАКРОЕКОНОМІКА”

1. Курс складається з двох модулів:

1.1. *Модуль 1* – теми 1 – 6
Модуль 2 – теми 7 – 12

1.2. Кожний модуль передбачає оцінювання за 35-бальною шкалою.

2. Критерії оцінювання знань студентів з *поточного* контролю:

2.1 Рівні оцінювання:

Рівень 1. Дати письмову відповідь на теоретичні питання, творчо-пізнавальні завдання (відповідь: так, ні), наукові завдання (замість крапок поставити за змістом слово чи словосполучення, які Ви вважаєте єдино правильними); лексико-семантичний диктант (дати точне визначення тому чи іншому поняттю, терміну) – до 3-х балів за кожне завдання.

Рівень 2. Тестові завдання – до 4-х балів.

Рівень 3. Вирішення проблемних ситуацій до 5-и балів.

2.2 Самостійна робота – опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях та підготовка до практичних занять; переклад іноземних джерел встановленої тематики, підготовка та оформлення схем, діаграм та інших завдань графічного характеру; опрацювання та підготовка огляду опублікованих статей у фахових та інших виданнях; систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед іспитом тощо: - від 1-го до 3-х балів;

2.3 Індивідуальні навчально-дослідні завдання – виконання розрахунково-аналітичних робіт, дослідження практичних ситуацій, підготовка фінансових звітів, аналіз діяльності досліджуваного підприємства, розробка програм здійснення певних процесів, підготовка реферативних матеріалів з актуальної тематики, власних досліджень до олімпіад, конференцій тощо: до 5-и балів.

2.4 Модульна контрольна робота – до 5 балів.

2.5 Ректорська контрольна робота – до 5 балів.

4. Організація підсумкового контролю у формі іспиту:

4.1. Іспити проводяться у формі тестування на комп'ютерах. На іспит виносяться вузлові питання з навчальних програм.

4.2. Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів.

4.3. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю знань та виконання завдань, що виносяться на іспит.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в традиційну 4-бальну та шкалу за системою ECTS в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	відмінно
82 - 89	B	добре	добре
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	задовільно
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Навч. посібник. – К.: Знання, 2004. – 851 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За редакцією В.Д. Базилевича. – 3-тє вид., випр. – К.: Знання, 2006. – 623 с.
3. Макроекономіка у запитаннях і відповідях. Навч. посібн. / Кравцов О.С. – К.:ЦУЛ, 2004. – 200 с.
4. Манків Н.Г. Макроекономіка / Пер. з англ. – К.: Основи, 2000. – 588 с.
5. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник / С.Будаговська та ін.- К.: Основи, 1998. – 518 с.
6. П.Небава М.І. Теорія макроекономіки. Навчальний посібник – Київ.: Слово, 2003.-536 с
7. Панчишин С. Макроекономіка. Навч. посібник.- К.: Либідь, 2001. – 616 с
8. Панчишин С. Макроекономіка: Тести і задачі. – К.: Либідь, 2002. – 216 с.
9. Пухтаєвич Т.О. Макроекономічний аналіз. – К.: КНЕУ, 2000 – 208 с.

10. Савченко А.Г. Макроекономічна політика.– К.: КНЕУ, 2001. – 166 с.
11. Савченко А.Г. Макроекономіка: Підручник. — К.: КНЕУ, 2005. — 441 с.
12. Семюелсон П., Нордгауз В. Макроекономіка: Перекл. з англ.- К.: Основи, 1995. – 573 с.

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

1. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. www.alpha.rada.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека
3. www.dev.lac.lviv.ua/lib - Електронна бібліотека Львівської комерційної академії
4. www.lib-gw.univ.kiev.ua – Наукова бібліотека ім. Максимовича